

УДК 687.01

ХУДОЖНЄ ВИРІШЕННЯ КОЛЕКЦІЇ В ДЖИНСОВОМУ СТИЛІ

Л. В. КРАСНЮК, О. С. БЄДИНА

Хмельницький національний університет

Джинс – настільки поширений та популярний текстильний матеріал, що зустріти його можна в будь-якому куточку Землі. Джинсовими речами користуються всі – супермоделі, фермери, президенти, домогосподарки, студенти і пенсіонери. Кожен виділяє свої переваги. Для одних вони зручні, довговічні і легкі, для інших – модні та практичні. Причина такої популярності полягає в якості та зносостійкості джинсової тканини і її привабливому зовнішньому вигляді [1].

Історія виникнення джинсового стилю безпосередньо пов'язана з появою першої пари джинс і матеріалу, з якого вони були пошиті. Щільна джинсова тканина вперше з'явилася в Європі. У французькому місті Нім виготовляли матеріал, а з італійської Генуї доставляли барвник кольору індиго. Застосовували полотно для виготовлення корабельних вітрил і захисних тентів для вантажів. Перші джинси шили як робочий одяг для ковбоїв і золотошукачів Америки в кінці XIX ст. Коли у кравця з Невади на ім'я Джейкоб Девіс замовили пару міцних штанів, той виготовив їх із джинсу, придбаного у Леві Страуса і зміцнив, розмістивши мідні заклепки в найбільш уразливих місцях.

Джинс – це переплетені саржевим способом дві нитки, які створюють особливе рельєфне полотно. На відміну від інших видів тканин з вивороту джинс білий, а з лицьового боку синій, з тієї причини, що одна нитка не обробляється барвником.

Надзвичайної популярності джинсовий одяг здобув в останні роки, яскраво увірвавшись на світові подіуми. З джинсу роблять що завгодно – від курток і комбінезонів до суконь та аксесуарів (рис. 1). У цьому сезоні одяг з деніму набуває різноманітних форм, забарвлюється в яскраві відтінки і адаптується під широку низку стилів. Головна тенденція, на яку варто звернути увагу, то це надзвичайна популярність знебарвленого в стилі 80-х джинсу. Дуже світлий, майже білий відтінок просто створений для широких джинсів і просторих курток. Класичний синій денім також залишається актуальним і чудово підходить для верхнього одягу. Серед новинок сезону варто відзначити джинсові плащі і куртки з бахромою, комбінезони із синього джинсу, спідниці з завищеною лінією талії і розрізом спереду, культові джинси «банани» і «варьонки» за мотивами 1980-х, білосніжні штани, безформені, вільні моделі курток. Актуальні оригінальні джинсові речі нестандартних відтінків [2].

Джинс – базовий і універсальний матеріал, а джинсовий одяг – основа будь-якого гардеробу, незалежно від сезону. З року в рік дизайнери експериментують з формами, кольорами і щільністю матеріалу, представляють нові моделі джинсового одягу.

Джинсовий стиль актуальний поза модою і часом і це, найголовніша його риса. Основними ознаками джинсового стилю в одязі є [3]:

- використання джинсової тканини;
- прямий, трапецієподібний, рідше – напівприлягаючий та прилягаючий силуети виробів;
- чіткість та геометричність ліній;
- зручність виробів в експлуатації, їх довговічність, зносостійкість;
- наявність оздоблювальних строчок, накладних кишень, кокеток, металевих гудзиків, кнопок, блискавок;
- кольори – відтінки синього, а також коричневий, чорний, сірий, рідше - інші кольори;
- застосування різноманітних ефектів (потертість, помятість, порваність тощо) та способів варки.

Наочне відображення застосування джинсу в швейних виробках представлено на рисунку 1.

Рис. 1. Застосування джинсу у виробках

Основними ефектами, які найчастіше зустрічаються в джинсових виробках, є:

- brush-effect (потерті джинси) – може бути досягнутий ручним і машинним (хімічним) способом. Для ручного способу, як правило, використовується звичайний наждачний папір. Машинний спосіб вимагає спеціального обладнання. На великих фабриках існує спеціальний цех (sand-room), де спецмашина направляє потік піску на потрібне місце, регулюючи час потоку і силу. Після чого джинси перуть і сушать;

- crinkle-effect (пом'яті джинси) – ефект складок, який отримують шляхом їх фіксації на спеціальному обладнанні. На джинсах заздалегідь намічають місця розташування crinkle-ефекту. Потім надягають на спеціальний пристрій, що нагадує трубу. Розпилюють хімічний розчин для

закріплення складок, після чого фіксують складки вручну. Далі в спеціальній тепловій шафі при температурі 130°C протягом 20-30 хв. ефект фіксується;

- destroy-effect (порвані джинси) – такий ефект руйнування тканини (дірок) здійснюється на спеціальних машинах, які дозволяють виконати руйнування будь-якої форми в потрібному місці;

- whiskers-effect (ефект «вусів») – створюється вручну, за допомогою спеціальної колодки.

Після того, як на джинси нанесені ефекти, їх піддають пранню, яке може бути різних видів:

- simple washing – просте прання водою при температурі 50°C протягом 20 хв.;

- enzyme simple washing – прання з додаванням хімічних речовин, які дозволяють добиватися різних кольірних ефектів (температура 40-50 °C, 40-60 хв.);

- stone washing – прання з камінням. Для сильнішого ефекту застосовують камені з гострими краями, для неясково-вираженого ефекту – камені з круглими краями (температура 40-50°C, 30-50 хвилин);

- enzyme stone washing – комбінування двох попередніх прання, дозволяє домогтися більш плавних переходів між освітленою частиною джинсів і затемненій (температура 40-50°C, 40-60 хв.);

- bleaching washing – вибілювання джинсів, яке здійснюється за допомогою відбілювачів, які додають при пранні (температура 40-50°C, 40-60 хв.);

- tint wash – прання з використанням фарби, для додавання відтінку;

- garment dyed – фарбування джинсових виробів в процесі прання.

Завдяки надзвичайній популярності, виразності, фактурності, можливості застосування різних ефектів джинсовий одяг часто стає об'єктом творчості дизайнерів одягу та наукових досліджень. Збагаченню художньо-композиційного вирішення джинсових виробів сприяє застосування авторських принтів [4, 5].

Таким чином, на основі аналізу основних ознак джинсового стилю в одязі розроблено ескізний проект авторської колекції «Freedom of the sky», в якій основний акцент зроблений на джинсові вироби з різноманітними ефектами та способами варки, які оздоблені авторськими принтами (рис. 2).

Крім джинсових виробів до складу колекції входять трикотажні светри, водолазки та світшоти, а також куртки і комбінезон із еко-шкіри. Таке поєднання матеріалів дозволяє посилити виразність колекції та її емоційне сприйняття. Акцентованість на джинсових виробках досягають шляхом застосування авторських принтів, а також різних видів варки, ефектів потертості, функціонально-оздоблювальних деталей, характерних для

джинсового стилю, таких як строчки, кнопки, накладні кишені, блискавки, що дозволяє досягти гармонійного художнього образу колекції.

Рис. 2. Ескізний проект авторської колекції одягу «Freedom of the sky»

Література

1. Джинс: історія виникнення, що можна зшити - одяг, аксесуари та інше, як обробляти і прати джинсову тканину [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tk.ua/ua/articles/dzhins-istoriya-vozniknoveniya-cto-mozhno-sshit-odezhda-aksessuary-i-prochee-kak-obrabatyvat-i-stirat-dzhinsovuyu-tkan.html>
2. Джинсова тенденція: модні речі з деніму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tsn.ua/lady/moda/shkola-stilya/dzhinsova-tendenciya-modni-rechi-z-denimu-1530036.html>
3. Краснюк Л.В. Дослідження стильового вирішення сучасного одягу / Л. В. Краснюк, О. М. Троян, О. О. Демко // Вісник ТУП. – 2004. – №1. – Ч.1. – С. 98-104.
4. Краснюк Л. В., Матрофайло М.В., Троян О. М. Проектування авторської колекції жіночого одягу в еко-стилі із використанням оздоблення в техніці вибійки // Art and Design. – 2018. – №3. – С.96-106.
5. Пашкевич К. Л., Єжова О. В., Пастух Я. О., Роготченко О. О. Дизайн-проектування одягу з джинсових тканин на основі тектонічного підходу // Art and Design. – 2018. – № 4 (04). – С. 83-94.